

Nepodpisani se dopisi ne tražiti. Prijenosu se pisma, oglasi itd. tiskaju po običnom cenuku il po dogovoru. Isto tako jo se prizori. Novci se žaju poštarskom naputnicom (usrednog postala) na administraciju „Naše Sloga“. Ime, prezime i najbliži postu valja točno označiti.

Koncu list ne dodje na vremenu, neka to javi odpravniku u otvorenu pismu, za koje se ne plaća poštarnice, ako se izvama upiše: „Reklamacija“.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rasu male stvari, a nosloga sve pokvaru.“ Nar. pol.

Odgovorni urednik i izdavatelj Mate Mančić.

Tiskara konsorcija lista „Edinost“ ulica Carintia br. 12 u Trstu.

Poreč - Pula - Kopar.

Da nije stvar ozbiljna, mogao bi se čovjek šaliti, prispolubljivajući istarski sabor putujućoj kazališnoj družbi: stalno se nemože nigdje namjestiti, a komedijanta ima u njemu dosta, kuo svadje pod istarsko-talijanskim kulturnom.

Do lani saborovali su istarski zastupnici uvjek u Poreču, i to ne možda, jer bi koji zakon tako određivao, nego zato, što je volja talijanske svojstva bila pravo Evandjelje, kojemu se nije smjela protiviti ni sama vlada. Ali odkad se je u Beču počelo čuti i slavensko zvono, odkad se je poderao zastor, što je pokriveno istarske sramote, od onda je i vlada uvidjela, da valja dati Istri, glavni grad, koji bi barem donekle bio prijestojan. Oko vladino palo je na Pulu, i to s pravom. Pula je najveći grad u Istri; Pula je najvažnija točka u pokrajini; Pula ima najbolje občevne sveze sa svim stranama Istre.

Ali talijanskoj svojstvi nije Pula kao glavni grad draga. Tā, kako da ona svojstva mirno gleda svaki dan same znakove austrijske misli, austrijske sile?

S druge strane svojta nije htjela Pulu, jer se boji jakog netalijanskog življa, koji je u Puli doma. Hoćeš, nećeš, Pula mora da bude nje-kako internacionala, t. j. slika i priklica carevine, jer se u Puli stječen su novi sviju naroda austrijskih, pomajvi Hrvata, Slovenaca, Čeha i Njemača. Ali svojstva hoće, da bude »in casa propria«, među čistimi Talijani, kakvimi nedrži one, koji se rodište pod Divičem.

Neodlučnu vlastu popustila je svojti i odustala od Pule, barem zácasno; ali opet, da sačuva i nješto svoga auktoriteta, sazovi ona sabor, ne već ni u Poreču ni u Pulu, nego ... u Kopar, u tukozvanu istarsku Atenu. Cini se baš, da je vlasta, puštanju Poreču radi Hrvata, a Pulu radi Talijani, htjela naći treće, tobož neutralno zemljiste, gdje bi se odlučilo pitanje gleda prenos sabora.

To je moguće samo pod našim nebom; ta igra dostojna djece, označuje najbolje istarske odnošaje. Vladu bi htjela učiniti nješto dobra, ali nezna kako bi propošnu mezmurd umirila. Talijani neznaju ni sami, što bi, jer dok im je žao ostaviti Poreč, nebi se rado zamjeriti svojim u Puli, ni istoj vlasti: pravi praveati »tiramolas« s jedne i s druge strane, bez jasnog cilja i muždne odlučnosti.

Hrvati i Slovenci, koje se smatraju pri tomu kao peto kolo, gledaju igru sa strane i čekaju što će izaći iz tog tresta.

Da imamo posla s poštenim pro-tivnicima, sabor istarski bi bio dobro došao u svakom gradu pokrajine. Ali što vidimo? Kad su zastupnici imali poči u Pulu, pripravljalo se talijan-

ske gospodske fakine na zulukafersku divljacu, koja su i bila izvedena. Sada, prije nego li se je sabor sakupio u Kopru, opet ista lovorština, i to javno u novinah, ali tako, da nebi stvar pala u oči imče vrlo pazljivom državnom odvjetničtvu.

A gospodska fakina za če izvesti svoja »kulturna« junakstva bez dvojbe i u novom sjedištu sabora, da se dokaže, kako je razširen divljacički apostol istarske Signoria, i kako novovječka istarsko-talijanska kultura odsjeva krasnim svjetlom: nasilja i nesnosljivosti.

Medjutim mi moramo da zapisemo u dobro i u seobi sabora. Jedan dan za drugim moraju istarski građavi podnести kršćenje hrvatskih i slovenskih govora. To je za nas dobitak: hrvatski jezik otvara si tako vrata posvuda.

Talijani misle, da će svojom brutalnošću prisiliti hrvatske zastupnike ili da nedodru u sabor, ili da negovore hrvatski. Nu varaju se ljuto. Oni su i nazad jedanaest stoljeća vikali i bučili na Hrvate i pribili: da će ih izbuciti iz ove zemlje, ali su im pričinje ostale u grtu i ostatće im i u buduću. To je bilo blizu Kopra, na vodi rizanskog.

Čujemo pak, da pučanstvo u Kopru što je malih obrtnika i težaka, nije nipošto imenju gospodske svojstva. Ovo pučanstvo bi htjelo, da bude mir, jer ono zna, da ima svaki dan doticaju se pučanstvom druge narodnosti. I nije se nikad vidilo, da bi koparski kopar »paolani« našao svadju sa našim Šavrinom, radi jezika ili narodnosti. Pak je dohav, ou bi živo su susjedom u miru i ljubavi, ali kvaska za taj krah neimam među istarskim Talijani.

Jedini, koji bi mogli dobro die-lovati u tom pogledu, jesu svećenici, ali talijansko svećenstvo u Istri ne-poznaje te svoje dužnosti. Ono smatra svojom zadaćom stupati sporazumno sa lažliberalnom svojom protivnikom i Slovencem ... i to je sve. U cilju Istri misao se je do sada samo jedan pop Talijan, koji je razumio svoje poslanstvo u puku, ali svojta Rovinju mu toga nemože oprostiti, te ga dapaće i sami njegovi drugovi mrze. Takva je eto zaslijepjenost kod većine naših narodnih protivnika. Oni neviđe ni susjeda ni druga, ako tako neviđe ni talijanski rog. To je nijava crkva, to je nijihova škola, nijihov odgoj, nijihov početak i konac.

Je li po tom činu, da vlasta svuda slijepu strast, naduta oholost, podla-miru?

Sada će naručena prostota u Kopru počiniti opet sva ona junakstva, koja su se dogadjala u Poreču i u Puli, a nitko neće medju Talijani dignuti svoj glas proti tome. Pa ipak će oni govoriti i nadalje, da je Kopar istarska »Atena«, da je »colta e gentile«, da je evet u porivoju istrijanskom. Viditi ćemo! —

Uzorna talijanska uprava!

Boljun 14. aprila 1899.

Ali rad i zadovoljan »sno« sproveli vaze-ne-blagdane. Citajući vesti iz Boljuna, bolno smo uzdigali vidič, kako se je imam občinsko imenjem slabo gospodari, pa smo užliklukali: »oslobodili nas Bože od takovih gospodara«. Naši Talijani su po-kunjeni — mnoge — sram jih je; poštenje bi bilo od ujih kad bi javno ustali, pa otvoreno odsudili ovo grieche svojih isto-mišnjaka. Mučne stoga, jer bi htjeli svjedo-čiti mukom polcerti »Matiassiech-a«, što de-te: »ki s kren spi, s tem i drže, ali mi nijam dovičujemo: »kaži mi s kim se družiš, pa tu ti kazati što si.«

Razgovaranjuju se ovih dana sa jednim občinom o mojoj občini, užlikluku: je: sada greda vauka »talijanski maruni«, a mi smo mi pričavili: »da, da, i ti su de-biti nego oni lovrenški.«

U zadnjem broju napisali smo čita-tejem nekoliko tih maruna iz porezne občine Boljun, u danus čemo iz občine Paz; iz one občine, gdje imade Mattiassich-dobare broj istomjehnika; iz one občine, koju je talijanska stranka materijalno upro-pasti, pustiv, da propade cijeli 7000 tor. občinskog novca tim, što nije glavniec (kapital) zakonito osigurala; iz one občine, u kojoj »njega Bettal colla lingua schietta« glavnu rječ vodi; iz one občine, gdje ljudi slušaju glos ženski nego mužki. Iz ove občine eto nekoliko maruna, za koje je Mattiassich odgovoran.

g. 1889.

1. Kamo je prihod regalije za g. 1889. u iznosu od for. 3.03. ? Izjavio ste za zapisnik dd. 5. 1. 1899., da vam jih župan občine Paz, »možda« nije izvratio. Župan one godine bio je de Wagatlić y Josip p. u on kao »kavalire« seguran neće tajiti, ako vam jih daš nje. Razjasnite nam malo to!

g. 1890.

1. Od udove Pulič Marije sada udate Stepanić primio ste for. 24. i izdalo joj kvitnici od 25. 8. 1890. Zasto niste tih 24. for. unesao u dnevnik (journal)? »Možda vam jih nije dala? Izjavio ste da nezante kako je nastala ta okolnost. Tu će vam dozakati i e. kr. sud u Rovinju.

g. 1891.

1. Pod br. 21. izdatka potrošilo se za prevoz klupnja za skolu iz Pazina for. 6. dočin tih bilo dosta for. 3, jer vozari su vozili svoju dva u Pazin, pa istom prigodom su dopeljali klupu.

2. Kamo je dohodak lova za g. 1891. u iznosu od for. 3.03. ? Oh nesretni lov! Ali možda da nije bilo zeeeva ege gori-

dine?

g. 1892.

1. Kamo je prihod lova za g. 1892. u iznosu od for. 3.03. n. ? Odgovorite nam!

2. Kamb je prihod regalije za g. 1892. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

g. 1893.

1. Kamo je prihod lova za g. 1893. u iznosu od for. 3.03. n. ? Nesretni lov! i nesretni loveci, koji su tako slabo plaćeni!

2. Pod br. 28.-30. trošila je občina za kupoprodajne ugovore, dočin su imali kupovci zemljista te trškove snasati.

1894.

1. Kamo je prihod lova za g. 1894. u iznosu od for. 3.03. ? Nije li simožda tko zahtjevao začevinu tim?

2. Pod br. 13. trošila je občina za putovanje dvojice občinskih zastupnika u nezna se ni-kamo ni komu.

Izlazi svakog četvrtka na cijelom arku, osim 2. februar, 6. aprila, 11. maja, 1. junija, 29. junija, 2. nov. i 28. dec. Neizlasci dopisi se ne-mjene.

Nebijegovan listovi se ne-prinaju. Predpala poštarnom stoju 5 for. za seljake 2 for. na godinu. Razmjerno for. 2 1/2 i 1 for. za pol godine. Izvan care-vine više poštarni.

Na malo jedan broj 5 n. Urediljivo nalazi se u ulici Farneto broj 14.

„Slogom rasu male stvari, a nosloga sve pokvaru.“ Nar. pol.

god. 1895.

1. Opeta taj nesretni lov! Kamo su for. 3.03. ? Izjavio ste, da ih valjda niste primio! Tko da vam to vjeruje uz to-like grieche?

2. Pod br. 39. trošila je občina za opекu L. Fedelu, a nezna se, da bi isti bio ikada dobio opекu za župnu kruh.

3. Pod br. 55. troši občina za geometra u privatnom poslu! Žao?

g. 1896.

1. Izdatak br. 1 i 2 imam se brišati, pošto su taj nije radilo u interesu občine već privatne osobe.

2. Pod br. 3. i 4. izdatka stoji tipisano (lakatko talijanski): Plaćeno do Wagatlić y Josipu for. 34.70 i J. Perciu for. 10. Molimo vas radi vašeg častnog imena, razumite nam, kako se taj potrošak slže se izjavom objeći goru spomenute gospode, da oni tog iznosa primili nisu?

3. Pod br. 8. plaćena S. Načinovčiću imaju se brišati posto bijuće dužnost Salara, da račune uredi prije hrga u Egipat.

Što mislite, da će e. kr. sud u Rovinju na sve te Vaše marune, debole i drobne? A vi Pažani, da vi govorite na te marune? Okladih bismo se za jednog janje, da će mnogi između vas imati i kod budućih izboru mrežu na očjih pri opetu glasovati za Mattiassiech-a i njegovu stranku. Znajte dobro kojim imenom čemo vas onda krstiti: »Kaži mi s kime se družiš, pa tu ti kazati šta si. Za danas dostra — drugi put nastavak iz Borata.

Dopisi.

Iz Marčane. Čuje me malo nu, ljudi moći; već me niste toliko vrimena čuli a ni danas ne biste, da ni onako kako je. Ča ēete, ja sam čovik, ki e tudi u svoje posle u tuje putim smiron; jutro uzmim sikuru i grem u bošku sići kćice, a večer kad povećerim, uzmim u ruke »Sveti Pismo«, pak kraj oganja i bukaletice vina, kakovoga je Bog dà, stijem na vas glos. Zato pak i nezante da se to sve u selu događa, a kako vriga bili mogu znati, kad mi nijedan nis ne povida! Meja žena, kako i druge žene, zaspje valje, kad ja počinem stiti na libar; dice Jopet misle sum na igru, a ja tako ne znam nič i mislim, da je valje po stajni. Zato me na ritku čujete. Pakle slasjete ča tu vam povidići. Prikopnike počke podne proša je jušni kroz Marčanu — ugnameći ki, moj prijatelj stari Balota iz Rače. Kad sum ga opazija, poteka sum valje k njemu i liepo ga pozdraviti, a on me je od veselja bučka. Pomoga sum mi skinuti se s tovara (neka i on brižno blago malo počine) pak sum se pod lednjom počeli po-mijati za pope, za župan, za gospodarstvo, za kanonikatu bižu Mutvaram, za put na Mandalejnju, za frateriju poli sv. Jakova i va ti je zamu još začin. Pročišćili smo ih više neg barba Iva na Petrovu. Mež tim je palo oko starom Balotu i na jenu tabetu, na koj je napisano: »Osteria alla lanterna di Diogene». Nišni reka, nego se je obrnula na drugi kraj i »takeći tu vidi jopet drugu ka glasi«. »Distillerie l'acquavite«: obrne se na treti kraj, a tamo jopet druga: »Comme-stibili i na četvrti kraj: »Marcellai«. Kad je starac sve to razgleda, začudila se i reka: »Ca smo tuka va Kalabrije, ali va Cox?«. Vrueće mi, da mi nis zna za odgovoriti; valje, valje bili mi bilo reka, da smo u Kalabriji, ali sum malo pro-mjalska pak sam reka: ni tamo, ni tamо. »Druke je vrat u to sve po talijanski; tu je to reč »Osteria alla lanterna di Diogene«, »Distillerie« itd.; ča se tuka prodaju makaruni ali renji? « I jopet nis

1. Kamo je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 3.03. ? Odgovorite nam!

2. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

3. Kamo je prihod lova za g. 1896. u iznosu od for. 3.03. ? Nesretni lov!

4. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

5. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

6. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

7. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

8. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

9. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

10. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

11. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

12. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

13. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

14. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

15. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

16. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

17. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

18. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

19. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

20. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

21. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

22. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

23. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

24. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

25. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

26. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

27. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

28. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

29. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

30. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

31. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

32. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

33. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

34. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

35. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

36. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

37. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

38. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

39. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

40. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

41. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

42. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

43. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

44. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

45. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

46. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

47. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okolnost nastala, dočin svakog zna, da se je regalija svaku godinu pobivala. Razjasnite malo to!

48. Kamb je prihod regalije za g. 1896. u iznosu od for. 5. ? Izjavio ste, da nezante kako je ta okol

zna ča odgovoriti, pak sam počeo ovako: Komparić, ki se drži, da je profesor, reka mi je, da »Diogene« ve rogi »glajne«, a »distilleria d'acquavite« kota od rakije, kad ja ne znam jeli to istina ili ne. »Ni ja vero ne«, če ra to stari Baoča, »zač ne umem ni besede talijanske«. Sad poime starac govoriti, kako je to grlo i sravnuto, da u jednoj Marčani, lipom i čistom hrvatskom selu, tuji jezik je prviđi od svoga domaćega i milozvućnoga jezika. Naš lipi i mili hrvatski jezik ima iste pravice kako i drugi, zašto dakle ne bimo se mi š nijam i u pismu služili. Ča ne bi bilo lipile, da bi na mesto »Osteria« bilo napisano »kremna«, a na mesto »Distilleria d'acquavite«: počne rakiye? Tada bi svaki zna, da i mi čuvamo našu starinu, da i mi branimo i držimo naša prava, kako i drugi narodi. Starac je tako lipo govoriti, da su me valje sute prolije. I u istini je tako! Ča mora pomisliti svaki, ki doje u Marčanu, kad vidi, da su sve tabele po talijanski? Niš drugo nego ono, ča je pomislju stari Balota, kad je rekla »ča smo tuka u Kalabrije ali u Coze«. Svaki će nam reći: »Ki Hrvati ste vi, kad se služe tujim jezikom!« Lako, da bimo ga razumili, ali ga ne razumimo. Kad ga ne razumi Komparić, kako pak bi mo mi drugi, ki ne gremo Talijanom u školu, kako i on. Ali sad slušajte juan lipu. Jeno jutro sam vidjeli na jednoj tabeli napisano hrvatski i talijanski i u podne već ni bilo ake no talijanski. Pita sam gospodara zašto to, a on mi je odgovorija, da bi mu se Vodnjane rukali kad bi vidili, da je hrvatski napisano. Rože moj dobri, kamo smo došli, sad ved čovik ni gospodar ni u svojoj hiži! Eh, znate kako je, ki je segav i ki zna ča, tu je gospodar, a ki je »stupido«, nazad s hrtama, temi drugi u hiži zapovidišu. Slušajte dobro ča vam govorim, mi tribe da vam još jednaput povidam kako vodnjanski malini melju. Kadu ča pišete, pište vajk onako, kako znate, a ne siliti kako oni, ki bi stili »tudeski« govoriti. Lipo jo znati imati sve jezike, ali svoj materinski jezik mora biti vajk prvi. Počni tuje a ljubi svoje, govor jena staru poslovicu. Kad budeš tako postupali, nijedan nam neće moći niš, već će nas svaki polvlastiti. Dok sam ju tako mistila, stari Balota je zajala na svoga tovaršču, pak, kad smo se lipo pozdravili, poša je galopajući u Rastu. Ja sam poša pak doma po dobi, da mi ne bi kakov kompir u bok darovā, gledati ča moja žena dela za večeru. Za danas će biti dosta toga, drugi put će se još ča čuti.

Franina i Jurina.

Fr. Od kada te ni bilo u Medulinu, Jure?

Jur. A vero sam bio od mala, i sam ti se čima ča negledati, brate.

Fr. Ča, je ča novoga?

Jur. Po majku Matiju, ni novoga nego starega. Butigari i ostari Medulinski držaju svoje tabele talijanske, kaj da su u Kalabriji.

Fr. Je, to sam i ja čuju i vidi: sami mesari imaju lipu tabele hrvatske, a od ostalih samu Čirko Ševrličkin. Misle da drži po misa, po tisac. A po rukovo salo i ouo »Michele Chiaro« uključeno na pragu od vrati, ni čestno za jednoga Hrvata.

Jur. Nego nisu sami mužki, ki paruju, da je Bog talijanski, nego i dvi ženske imaju tabele po kalabričku, a to su Pimpia i Brhulka, komunske babice, kaj da bi Medulinke ih zvali: »si jora lavatrice«.

Fr. A ra čes, to ti gre sve po komunskom pečatu, ki je samo talijanski.

Njemučki listovi nutežu se neprestano sa Česima radi jezikovnih naredaba i radi ravnopravnosti jezikovne u Českoj.

Zemaljski maršal za Česku pozvao je njemačke zastupnike, da se vratre u sabor u roku od 14. dana, jer da će inče izgubiti svoje mandate. Niemei se neće tomu pozivu odazvati, i tuko će doći u njihovih izbornih kotaril do novoga izbora. Vrlo je dvojbeno hoće li svi dosudniji zastupnici biti izabrani, jer se napinju kolovodje radikalaca, da kod budućih izbora njihovi pristaže potviede.

Od zemaljskih sabora, koji sadu sasjedaju, najzanimiviji su dogodjaji u saborih Istre, Trsta i Gorice. O istarskom saboru izvješćujemo obširno na drugom mjestu. Željenog mira i tricne razprave neima se žalibice ni u ovom sasjedanju očekivati. Saborska većina hoće, da se silom zapriče manjini vršenje njezinih dužnosti. Tomu nam je svjedok zadnja saborska srednica.

U tršćanskem saboru priobčio je nukon pozdravlja predsjednik program ovoga sasjedanja, te izjavio, da se nije još moglo izraditi osnovu za promjeni izbornoga reda. Zastupnici slovenskoga pučanstva okolice niesu se ni ovaj put prikazali, jer njima je uz današnje okolnosti nemoguće vršiti zastupničke dužnosti.

Ni u Goričkom saboru niesu se prikazali Slovenci, hoteći time provjeravati proti imenovanju odlučno protivnoga im zemaljskoga kapetana viteza Pajera. I tako neima se očekivati uspješna rada na korist većine pučanstva od nijednoga od trih sabora Primorja. Sviđu moraju Slaveni uznaknuti pred nasiljem Talijana, kojim ide svuda vladajući sustav na ruku.

Crnogorski priestolonaslednik kraljević Danilo zarucio se u Petrogradu sa vojvodkinjom Juton Aleksandrom od Meklenburg - Strelita. Značajna je pri tom okolnost, da su zaruke oglašene u Petrogradu, gdje se nalazi knežević u posjetu na carskom dvoru. U čitavoj Crnoj Gori vlada veselje radi tih zaruku mladogu kneževiću.

Srbija će biti zastupana na međunarodnoj konferenciji u Haagu po srbskom poslaniku u Londonu i srbskom poslaniku na Cetinju. U staroj Srbiji mora da ostavljaju kršćansko stanovništvo svoja ogušti, te bježi pred aranuškim nasiljem u kraljevinu Srbiju.

Rimski listovi pišu obširno o proslavi godišnjice kruniteve sv. Oteza Lava XIII. Ta godišnjica slavila se izvanrednim sijemem dne 17. t. m. U crkvi sv. Petra sakupilo se toga dana preko 50.000 duša iz čitavoga sveta, koje su odusvjetljeno pozdravljale sv. Otea, kojega promesoše na priestolju Široj crkve.

Talijanski kraljevski par putuje otokom Sardinijom u pratnji ministara i drugih dostojanstvenika. U gradu Cagliari dogodila se prigodom odlaska kraljevskog para velika nreča. Srnušo sa naime jedan balkon, kojeg ruševine ranije što lagano što težko mnogo osoba. Medju ovimi imade nekoliko mrtvih.

Različite vesti.

Kraljevina udova Štefanija u Opatiji. Posebnim parobrodom stiglo je prekucar u našu Opatiju kraljevna udova Štefanija sa svojom kećerkom, nadvojvodkinjom Jelisavom i sa ostalom pratnjom. Visoka gospodnja ostaje nekoliko dana u Opatiji, otkako će u Miramar kraj Trsta.

Imenovanja u finansijskoj struci u Primorju. Savjetnici kod finane, ravnateljstva u Trstu i učilištu imenovani gg. J. Tomazić i A. Resen, a g. Jablonski višim finan. nadzornikom. Ovdje nam je izpraviti jednu pogrešku, koja nam je izbjegla u zadnjem broju, da bjuš naišao g. Premuda imenovan finane, nadsvjetnikom, što neodgovara istini.

Odbor političkoga društva »Edinstvo« imati će sutra (petak) u 8 sati na večer redovitu sjednju, na koju se ovim gg. obilježiti i zamjenici pozivaju.

Otvoreњe istarskoga sabora. Na drugom injetu izvješćujemo obširnije o otvorenju istarskoga sabora dne 15. t. m. Istarski sabor sastane se ovaj put na IV. sasjedanju u Kopru. Nije nam poznato, što je vladu navelo, da je sazvala sabor u Kopar, a ne u Puli, kad što je bila za počela god. 1898.

Članovi hrvatsko-slovenskoga kluba sukupili se dan prije u Trstu, odatle su u subotu u jutro krenuli skupno u Kopar. Občinstvo u Kopru promatra ih muke župnoštvo kad su prolazili gradom. U sastanku sv. Klare, gdje je sabornica i saborski uredi, našli su priravnju sobu za njih opremljenu. U urećeni sat pošli su odavde sv. članovi tog kluba (osim dr. Laginja, koji je morao biti u Puli radi svojih posala) u sastolon crkvu. Iza njih došao je saborski predsjednik, tri člana zemaljskoga odbora i 4-5 članova saborske većine. Ostatoga občinstva bijaše samo prividno, jer se je i kasnije larmalo i bježilo na istih, kano i prije, i to sve došlo, dok se nije govorik uz prosvjed mora određi riceći.

Mi žalimo u interesu zemlje i u interesu građanstva Kopra, da se nije znalo podići nad prostačinu gradova Poreča i Pule, to tako i ono pokazalo, da se u brutalnosti nimalo nerazlikuje od ostalih Talijana Istre.

Sablaznivi dogodjaji u zadnjoj sjednici istarskoga sabora nedaju slutiti na dobro.

Zastupnik Benati preuzeo je vodstvo nad demonstranti. Tko ga pozná dolgo kano i mi, slastiće se s nama u tom, da će on povesti svoju četu preko svake medje pristožnoga i dopuštenoga, proti saborskog manjini — ako mu se bilo s koje strane nepristrže krla.

Demonstracije u Kopru. Utorka na večer demonstrirala su gospodari u Kopru sa gradskom glasbom, vrednajućim pjesmama i povići za talijansku saborskou većinu u proti saborskog manjini.

Poštani i brzojavni uredi u Kopru i u Poreču postavljeni od 15. t. m. do kraja saborskog sasjedanja u Kopru i noću.

Za družbu sv. Cirila i Metoda za Istru pripisalo je g. Josip Autun Kraljević u Sovinjaku 1 for. 80 nč., sakupljene u veselom društvu kod g. Žiganta na opravštu s njegovim sinom Ivanom.

Sastanak dalmatinskih biskupa u Zadru. Ovih dana sastaje se svi dalmatinski biskupi u Zadru, da vičaju o većučnom pitaju, t. j. o porabi glagolice u zadarskoj nadbiskupiji. Sjednica biskupija jesu tajne, te nije do sada ništa poznato o zaključcima, koji su stvoreni u tom pogledu.

Iz Berthonigle (Vertenjog) pišu nam 12. t. m. Naš svemoguci načelnik hotio je opet jednom pokazati, da može što hoće. Na dnevni red občinske sjednice dne 25. marta stavio je g. Covrich (Kovrič) i ova točku: Stalni prinos za talijansko svenčilište u Trstu. Ali to nesreće. Zastupstvo zabaci u točku skoro jednoglasno. Načelnik uvrijedan i razoren posegnu tada za objubljenjeni sredstvom: zagrozi se, da će dati ostavku (Ovo je treći put). Nu, zastupstvo ostane neutoljivo.

Na sredini od dne 31. marta predloži neki ljubimac načelnikov, da se ovoga posebnom deputacijom zamoli, da povuče natrag svoju ostavku. Sadu čekamo, da vidimo hoće li ovaj put g. Covrich održati mužku riječ.

P. S. Netko je valjda za porugu javio iz Berthonigle tršćanskemu Židoviću, da je ono občinsko zastupstvo oprediočilo stalnu svetu iz občinskih sredstava za talijansko svenčilište u Trstu — što je gola laž. Sto će na to slijepi Covrich?

Talijanski kralj razbijaju glavu radi Trsta i Istre. Nedavno imali su novinari u Rimu novinarski kongres. Na nekom zavodu, koju je zastupstvo grada Rima predstavio na čest novinara, bio je prisutan i kralj Umberto. Kralj je tom prigodom razgovarao sa novinari razvili narodnost, pak je valjda »slučajno« nabasao i na vlastnika zloglasnog židovskog listića »Il Piccolo«, na čifatu Majera, koji se je nedavno iz Ugarske u Trst doselio. Neko je listovjavljaju, da je kralj Umberto osobito prijazno razgovarao sa Majerom, te ga upitao za odnosaje u Trstu i u Istri, a napisao o hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Kralju Umbertu je dakako slobodno sve ono, što i svakom drugom čovjeku, mu, da li mu je slobodno kao savezniku nasega cesara i kralja dirati — pa makar veću riječ — u naš osinjak (koji se zove inačno nososno stanje u Primorju), to neka prosude nepristrani čitatoci.

Iz Rovinjskoga sela pišu nam 15. t. m.: Davna naša povlastica i crkvena svetiinja, naš mili hrvatski jezik gone nam

Pogled po svetu.

U TRSTU, 19. aprila 1899.

Iz bečkih političkih krugova neimamo ništa osobita da zabilježimo.

sve to više iz naše župne crkve. Odkad je ovđje sadašnji župeupravitelj nestaje pomalo te naše svetinje iz naše crkve. Da sada krstili su nam primjerice svi svećenici hrvatski po rimskom ritualu, ali sada neće više da toga čini naš opunovitelj. Ovih dana kteželi smo krtiti s starinskom običaju jedno diete, na upravitelj reče, da se krtiti latinski ili nikako. Na to pošla nas trojica u biskupiju u Poreč, koji nam reče, da se na zahtjev oca djeteta može krtiti i hrvatski i da će dati u tom smislu župeupravitelju nalog. Ali čujte pak se križaj! Naš za našeg župeupravitelj ne htjeli krtiti diete nego latinski. Reče nam, da bi mogao krtiti hrvatski u sakristiji ali doma i li u crkvi da neće. Morali smo poputstviti bojeći se za spas duše dijeteta više nego li taj svećenik. Dan iz togi primili smo iz Poreča hrvatski glas: *Dopršeno krtiti u hrvatskom jeziku po obredniku*. Ovaj odgovor stigao je drugi dan tekar na našu brzojavku, kojom smo biskupu obavijestili o ogorčenosti puka. Odgovor smo unapred platili.

Naš puk bio je doista ogorčen radi takvog putovanja župeupravitelja. Petrica staraca pošla je u župni stan i taj naši i drugog svećenika, g. Sudića iz Kranjske. Obujica rekoče starcem, da se može krtiti hrvatski samo privatno, što neodgovara istini. To bi vredilo samo za one župe ili kapeluni, gdje je hrvatski jezik uveden u novije doba, ali u našem selu krtiti se hrvatski odkad su Hrvati ovde. To nije nikakva novotarija, nego naše pravo, naša svetinja, kojoj se nećemo nikomu za volju odreći. Isti presv. g. biskup priznao je, da se kod nas od starije hrvatski krti.

Novotarija je u našoj crkvi ta, što se sada čita *Epistola i Evangelje* najprije latinski pak hrvatski, čega nije nikada ovđja bilo. Naši starci sjećaju se jošte popa Lanića, koji je ovđje čitao sr. misu glagoljski i sve obrede obavljao u našem jeziku.

Nam se dakle ukliduju narodne svećinje u najzada cito i u crkvi.

Mi se svuda čudimo koliko župeupravitelju toli presv. g. biskupu, što se ovako igraju sa čvrstim osyjeđenjem jednoga naroda, osobito nas Hrvata u ovoj župi. Gospoda na morala bi znati iz prošlosti, da ovakve igre obično slabu svrše po jednu ili drugu stranku, te neznaju stalno ni oni, kako bi ova igra s našim dubokim uvjerenjem mogla svršiti.

Pamat dakle u glavu, jer je kasno po tuči zvonići.

Vesti iz Opatije-Voloskoga. Stranačna imao još uyejk mnogo. Među njima je doista mnogo magjarskih i njemačkih Židova, ali imaju i Slaveni i kršćana. Njekoliko Čela doseglo je, da se u kavarni »Kavarna« nalaze od 1. t. m. takodje »Narodny List«. I drugi slavenski gostovi, imenito Hrvati i Slaveni, zalažeći u onu kavarnu, imali bi zahtjevati svoje novine. Da im kršćana-katolika, vidio se jo u crkvama u velikom tjeđanju i u Uzkršnjim blagdanima. U velikom tjeđanju kod velikih oreda u župnoj crkvi na Voloskom bilo je utjek mnogo ljudi, među njima stranaca. Isprijed pobožnosti davali su odrasli nadvojvoda J. e s p. A u g u s t i i mladi nadvojvoda Maks sin Otona i Marije Josipe. Pratnici vjek se višim dvorskim mestrom odnosno uzgojiteljem, sa molitvenikom u ruci, prisutstvivali su svim i dugim obredom velikog tjeđna tako pobožno. Mladi nadvojvoda tako je uzgojen, da pozdravlja svećenika kad ga vidi na cesti ili gdje mu drago. Kod obroda Uzkršnjuju na Veliku subotu u večer na Voloskom bili su prisutni nešto domaći, i mnogi iz Kastavštine, kao obično, nego i mnogi inozemci. Kako ih bilo na Voloskom, koje su dovezeli gostove iz Opatije. Sve isto je u najrečem redu i u velikoj pobožnosti. Svi obredi obavljali su se crkvenim slavenskim jezikom, sve se je pjevalo tim jezikom, knjesta to biva od pamti vječi; pak je pobožnost i tim pobudjivana. Na Voloskom pjevali su, osim običnih pjevača, Strejca, Sr. Stangeru, A. Rađiću i B. Rađiću, i laži svećuljštini djeći, pod vodstvom g. Brnjike. Bilo je milina slastiči jih, osobito kad su pjevali »Pomiluj...« poslike večernjice u Velikom tjeđanju. A milo bilo je srušati i učenici iz zasebne ženske škole vodjene po setnicu Sv. Vincencu od Pavla, kod rečenoga obroda, kao i kod njekih sv. misa prije, kod kojih su pjevale misu mladoga Josipa Mandića.

Na dan Uzkršja i na Uzkršnju blagdan pjevao je kod sv. mise u Opatiji pjevački zbor Opatijski »Lovore«, prednat orkestrom hješčilistne glasbe. Kod upravo natlačene crkve domaćimi i stranim vjernicima naši dječi pjevali i pjevači kao i članovi orkestra su se upravo odlikovali. Pjevali su misu dakako hrvatskim tekstom.

U večer Uzkršnoga blagdana dao je Lovor koncert u prostorijah »Zore«, Lovor ima tamburaši i pjevački zbor, uba inještova. Prvi je udarac krasno izvadak iz opere »Zrinski« od Zajca i »Dopršeno i ljubi« od istoga, Brožov »Potpunov česko-narodni pjesma«, i »Intermezzo iz Maseagni-eve opere» »Cavalleria rusticana«. Drugi pjevao je uz pratnju rečenoga orkestra Žačev »Večer na Savici, Lissinskijevu »Lalku noć, te Garvais-ovu »Potpunov Lovore« i potpouri hrvatskih narodnih pjesama »Polka mrvade stare«. Garvais im francuzsko ime, ali je Hrvat dušom i telom, shorom i tvorom. On je podučavao oba zborova »Lovore«, i vodio kod koncerta. Uglašlio je putnicu »Lovore« na riječi, našega Emira, te eto sastavio prostonarodnih i umjetnih, kakvih 15 na broju. Divan je to vienčić, i bio je divno izvadjan, čim nedemo reći, da nije i ostalo tako bilo. Kad pjevanja tega vienčića povodom orkestrom rasla je sva čuva poštevnost, koja je dosegla svoj vrhunac zaključnom pjesmom »Ljepa naša domovina«, kod koje glasova se je sve občinstvo klanjalo jedan ustalio na noge, oduševljeno slušaju, te pak burno povladjivalo.

Sredinu Uzkršnjim osmimi bila je dobrovorna predstava u kazalištu dvorani hotela »Stefanija« na korist Opatijskoga vatrogasnoga društva. Program je obuhvatio iz tri komada, što jih je odigrala hješčilistna glasba pod vodstvom njezinog vrstnog kapelnika Frizeku, iz dviju komada, što jih je odigrao uz pratnju orkestra mješoviti pjevački zbor »Lovore« (sastavljen iz 12 gospodnjem i 12 gospode), iz triju komada što jih je udarao tamburaški zbor »Lovore«, to je malo žaligrice. Najveći dio programa izpunio je dakle »Lovore« pod ravnateljem g. Garvais. Čast i njemu i »Lovoru«, kao i njegovom predsjedniku i cijelom odboru. Mi nećemo reći kako da ih poljubljimo. Pred strano občinstvo stupili su prvi put — i ovajetali sli lice. I strane, premda mnogi nisu razumjeli riječi, divili su, bili su oduševljeni — vidjeli njih na lijevi. »Lovores samo napred! Drugi put bit će stalno više i stranica. Domaćim nebi se imale ni prepričati, da dnevno čim mnogoobješnju. Ta »Lovore« još nema dika, koji proni hrvatsku slavu medjunarodno tako rekuć ciele Europe.

Njeki godi odlučuju se da sprejmaju na odlazak. Drugi opet dolaze. U »Anjulinu« doći će do mala kraljevski par Rumunjski. Več prosloga tjeđne priredile će se za njih prostorje, i namazalo zastavne stupove pred »Anjulinom« sa bojami kraljevstva Rumunjskog. Osim njelkih članova koji vladajuće kute, kralj i kraljica Rumunjska, dolaze najčešće i najmlađe u ovu našu hrvatsku Nju. Kraljevinu imenom nazvana je jedna cesta, za koju je dao on novac, a nedavno otvorena je krasna župatanska put nad cijelu Opatiju sa dva kilometra. Visoko po prlici u sredini tog puta usječen je napis u francuzkom jeziku, koji izlazi krajnjom kao začetniku tega puta.

Kongres slavenskih novinaru. U Krakovu se je, kako se odanje južnog konstituirao odbor drugog kongresa slavenskih novinara, koji će voditi u Kranjku od 23. do 25. septembra o. g. Taj je odbor zaključio, da će stupiti u savez sa odborom prvog kongresa slavenskih novinara, koji se je držao lanske godine u Pengu, i sa lavovskim novinarskim družtvom.

Pazinski Talijanaš i hrvatske prodike. Naši narodni protivnici u Pazinu hoće, da dokazuju i pomoći crkve, da je Pazin talijanski grad. Do sada nije to isto jer se je u gradu Pazinu sve crkvene obrede obavljalo ili hrvatski ili latinski. Talijanskemu jeziku u pažinskim crkvama ne biće do sada ni traga.

U novije doba počeli su pažinski Talijanaši zahtjevati, da se u župnoj crkvi i talijanski propovedi. Prvi put propovideći se bavili godine talijanski mjesecima. U netom prošlog korizmu bijaše način, da se posebni talijanski propovedi u Trentu, za kojeg su sami talijanasi medju sobom novac sabirali i tim ga plitili. Ni tim nisu oni zadovoljni. Zahtjevaju naime od prečasnog ordinarijata, da im dade posebnu kapelanu, koju bi redovito talijanski propovedao. Oni idu dopušće i dalje. Groze se naime, da će se inace odreći svoje crkve i preći u krilo Luterove crkve ili na Luteranizam. Hoće dakle, da grožnju postigau ono, što nemogu postignuti spletakom i slupanjem.

Da vidimo malko u koliko su opravdani ti zahtjevi, odnosno, da grožnju postigaju pažinski talijanasi.

Mi se jošte dobro sjećamo polakočnjoga Cappellari-a, dugoljetnoga župnika i protsta u Pazinu. On je bio po rodu, po je-

ziku i po životu veći Talijan, nego li jedan po jedan od pažinskih kraljela ili talijanaca.

Nekoju njegovu kapelani, već davnog premijuli, kazivali su nam o njemu, da je on nekom prigodom, kad je bio vikari: *Vivo l'Austria!* kazao dočkovno: *Evviva l'Austria si, ma evviva san Marco!* evviva san Marco! *Si mi aprovo il cuore, troveranno dentro: San Marco.* I ovaj veliki i upravo zagriješen talijanski svećenik nije se nikada usudio u pažinskoj crkvi provoditi riječ božju u talijanskom jeziku, što bi bio bez dvojbe učinio ili pokusao — kao savjestan svećenik i vodiljan u hrvatskoj Školskoj godišnji razlog.

Ono dakle, što se nijo osudio učiniti pravi Talijan po krvi, jeziku i životu, htjeli bi danas izvesti kraljeli ili potalijanenci, ali se nadamo, da preć, ordinarijat neće dopustiti, da se u pažinsku crkvu uvadi novotarija jedino iz političkih razloga. On se valjda neće prestrasti grožnjom na prolaz k Luteranou od onih, koji pogotovo nedrže ništa ni do svoje vjere ni crkve, što može dokazati i spomenuti talijanski propovednici, kod kojega su se izpovedale za uskršnju izpovied samo $\frac{1}{4}$ gospodje.

Istomu propoviedniku slijali su anonimna pisma: *neka se nosi čim prije iz Pazina*, jer jo propovidač u crkvi i u Bogu, a nipošto u Italiji i o kralju Umberu.

Zatvoreni Irredentisti. Ovih dana zatvorili su u Gorici oldi, živinara Cormoratu i privatnog činovnika Brumantinu, što su su novoustrojenom Lega della gioventù srpskana kod nekog izletu u Cerviniju demonstrirali za Italiju proti Austriji. Pak još će tvrditi poznati krugevi u Trstu, da neima irredentista u Primorju!

Izlet članova hrvatske čitaonice iz Medulinu u Pomer. Iz Medulina pišu nam, da se pripravljaju članovi hrvatske čitaonice u Medulinu u posjetu bratskoj čitaonici u Pomeru. Izlet taj biti će u nedjelju dne 28. t. m. u 2 sati poslije poudne. U Pomeru prirediti će članovi jedno i druge čitaonice prijateljaku zabavu. Samo način junaka sini dičnoga nom Medulinu i Pomeru!

Iz Doma (občina Buzet) pišu nam 15. t. m.: *Nek veče zavrsniči* gosp. Mate Šauković, drugi opet dolaze. U »Anjulinu«

doci će do mala kraljevski par Rumunjski. Več prosloga tjeđne priredile će se za njih prostorje, i namazalo zastavne stupove pred »Anjulinom« sa bojami kraljevstva Rumunjskog. Osim njelkih članova koji vladajuće kute, kralj i kraljica Rumunjska, dolaze najčešće i najmlađe u ovu našu hrvatsku Nju. Kraljevinu imenom nazvana je jedna cesta, za koju je dao on novac, a nedavno otvorena je krasna župatanska put nad cijelu Opatiju sa dva kilometra. Visoko po prlici u sredini tog puta usječen je napis u francuzkom jeziku, koji izlazi krajnjom kao začetniku tega puta.

Iz Doma (občina Buzet) pišu nam 16. t. m.: *Nek veče zavrsniči* gosp. Mate Šauković, drugi opet dolaze. U »Anjulinu« doci će do mala kraljevski par Rumunjski. Več prosloga tjeđne priredile će se za njih prostorje, i namazalo zastavne stupove pred »Anjulinom« sa bojami kraljevstva Rumunjskog. Osim njelkih članova koji vladajuće kute, kralj i kraljica Rumunjska, dolaze najčešće i najmlađe u ovu našu hrvatsku Nju. Kraljevinu imenom nazvana je jedna cesta, za koju je dao on novac, a nedavno otvorena je krasna župatanska put nad cijelu Opatiju sa dva kilometra. Visoko po prlici u sredini tog puta usječen je napis u francuzkom jeziku, koji izlazi krajnjom kao začetniku tega puta.

Iz Kaštela (Kastelvenere) pišu nam 16. t. m.: *Otkad dolazi k nama g. K. Zamir Mandić propovedati riječ božju, kamo da smo prepričani.* Svakodnevjivo i synagogu blagdanu puna je kuća božja pobožnih, koji žele čuti riječ božju u svojem materniskom jeziku, čega nismo čuli pod prijeđnjim župnikom za našu i njegovu neću. Protivnici vjere i našeg naroda iz Pirana ruju već sada proti g. Mandiću, huknajući puni proti njemu. Doznaли smo, da su bili u Trstu trojica odavle i poznati naš protivnik iz Pirana kod presv. lika i Metoda, da im dade svećenika, koji će služiti Bogu i nam, i koji će nam propovedati riječ božju u našem jeziku, kako to čini naš veleverbni g. Mandić.

Dušoboržnici zadarske biskupije su imali prošloga četvrtka u Zadru sastanak radi pitanja o porabi glagolice u zadarskoj nadbiskupiji. Sa svog sastanka odlučuju dušoboržnici posebno odlašanstvo nadbiskupu Rijeku, ali ovaj neprimi odlučanstvo — jer da je umoran. Na to su gg. župnici zaključili upraviteljstvo sponzori na obranu glagolice koli nadbiskupu zadarskomu, toli sv. Stolici. To isto kame i sve obne zadarskoga kotara. I zemaljski odbor Dalmacije ustaniti će na obranu te naše nbrodne svetinje. A naši župnici i naše obne u Istri?

Iz Mošćenica pišu nam 15. t. m. Slavno e. kr. kotarsko školsko viće na Voloskom u 23. broju »Naše Sloge« lanjske godine razpisalo je natječaj za više učiteljskih mjeseta u ovom kotaru — osim Mošćenice. Već su skoro četiri godine, da mi ovđje nemamo stalnog učitelja, pa nam se čudnovato čini, da to e. kr. kotarsko školskoviće nije razpisalo natječaja i za Mošćenice. Bila bi zbilja doba, da i mi već jednom dobimo stalnog učitelja, pravog naslednika našeg nezaboravnog bivšeg učitelja gosp. Adolfa Justina, koji nam je nekako dobro i savjestno djece učio. Milo Bože, kako su onda djece bila privođena i dobra; pozdravljala su starice na putu, a danas žalibice od svega toga ne vidimo ništa.

Lanjske godine nekoji roditelji morali su plaćati globe, jer su bili počeli zanemariti slatu svoju djece u školu, a svoju nezamršnost opravljavali su time, da im se djece veoma slablo uče. Mi neznamo koliko je od ovoga istine, ali znamo to, da su nekoji roditelji morali pobrinuti za privatno učenje svoje djece, jer u školi nisu a ma baš ništa učila; dočim kad su se privatno učili, lepo su napredovala. Čudnovato, ali istinato!

Mi ovđešnjega učitelja g. Marchi-a reidku kad vidimo ići sa djecom na procesiju, akoprem bi to moralu biti njegova dužnost kamo neće učitelja kršćanske djece. I sad na Uličeniu ova godine nije ga bilo sa djecom na procesiju, a djeca su hodila ka ove bez pastira razgovarajući se medju sobom, da je bila prava smrta. Lanjske godine je ovđje svršila škola bez misice, jer velečniči naš g. župnik nije bio obaviješten kad svršava škola. Sada u Varaždinu nije bilo škole od 25. marta do 7. aprila, a djeca neki planiraju okolo pokarena, da je Bogu zaplakati. Ali žalibice u najnovije vrijeme za Mošćenice to nije nikakvo čudo. U sredinu dne 5. aprila t. g. djece su došla u školu, ali se moralo vratići kući, jer učitelja nije bilo. Više puta se dogodilo, da mjesto učitelja po urah bude u školi naš glavar Dešković, pa nam se čudnovato čini, da ga i onog dana nije zamjenio. Bez tumača!! Dogodi se takodje, da učitelj školu drži u četvrtak, da bude prost drugi dan. Neka se nitko ovomu ne čudi, jer rek bi, da je njemu u Mošćenicah sve dozvoljeno.

Mi sada ovim putem dajemo ovo na znanje slavnom e. kr. kotarskomu školskomu viću na Voloskom, pa se nadamo, da će znati šta mu je činiti, da udovolji i umiri ovaj ogrečeni puk.

Ženska podružnica »Državne sv. Cirila i Metoda« u Mihotićih obdržavati će u nedjelju dne 30. t. m. na 3. sata poslije svoju glavnu skupštinu u prostorijama »Hrvatske čitaonice« u Mihotićih sa sljedećim dnevnim redom:

1. Pozdrav predsjednici. 2. Izvješće tajnice. 3. Izvješće blagajnice. 4. Biranje novog odbora. 5. Eventualni priredbi; na koju p. a. g. članice najljubljude pozivlje Odbor.

Podružnica »Državne sv. Cirila i Metoda« u Istri u Veprincu sačinje godišnju redovitu skupštinu, odlučenu već na dan 3. t. m. a onda prenesenu, na 26. istog mjeseca u prostorije sudruga g. Ivana Blažara, u Veprincu (na Doleu) na 3½ sata popodne sa dnevnim redom već navjerenjem.

Izvješće 1 obraću posuđujuće u Voloskom, registrane zadruge na ograničeno jamicenje za drugu upravu godinu 1898. Od sl. ratnjaljstva postujuće u Voloskom primili smo gorje izvješće, iz kojeg vadimo, da je imala svršetak god. 1898. zadružara 451 sa 8950 zadružnih djejava po 1 krunu, a od svih zadružara bio je zajamčen do konca god. 1898. ukupni iznos od 89.500 kruna. Svršetkom godine bilo je uložaka za 207.308-91 kruna, a sa ulgavničnim kamati 211.987-60 kruna. Svršetkom godine bilo je aktivnih zajednica za 232.267-48 kruna. Čisti dobitak god. 1898. iznosi 2.259-73 kruna.

Medulinsko društvo za štendnju i zajmove, registrane zadruge na neograničeno jamicenje pripisalo nam je izvješće i obraćem za prvu upravnu god. 1898. Iz istoga vladimo slične podatke: Društvo je počelo djelovati mjesecu maja 1898. Koncem godine imalo je 157 članova. Ukupni promet iznosi 64.313 kruna. Čistog dobitka imalo je 563-44 kruna.

«Oče budu volja Tvoja». Prijateљjem ovog prekrasnog molitvenika mneg nezaboravnog Dobrogle javljamo, da je za puljski kotar preuzeo razprodaju istoga g. Jakob Kirac, trgovac u Medulinu. Njemu je povjerao »Bratovčina hrvatskih ljudi u Istri« razprodajući za onaj kotar. Ko njega dobije se sedmo izdanje toga molitvenika uz nizke cijene i različitog veza.

